

przeło następujących sześć kadr pułków kawalerii obrony krajowej: Pułków dragonów nr. 1, 2 i 3, stojących zalogą w Stokeran, Prosnie i Wels; i pułków ułanów nr. 1, 2 i 3 w Kōłomyi, Samborze i Hohenmauth.

Dochodzenia sądu doroznego w sprawie zamordowania posła Jakowijewicza, stwierdzając, że dążenia radykałów i nadająca morderstwu temu charakter polityczny. W doniesieniu prezydenta sądu doroznego znajduje się twierdzenie, że rozszerzony związek między radykałami Serbii a serbskimi emigrantami w Sofii, jako że bułgarsko-czarnogórskimi żywiołami, istnieje i dąży do wywołania ogólnego powstania w Serbii. W skutek tego zarządzono w kołach radykalnych wiele rewizji domowych i aresztowań.

Z wiecu katolików niemieckich, odbywającego się w Monasterze, mamy do zanotowania, że podniesiono utworzenie katolickiego biura telegraficznego, które utrzymywałoby stosunki z zagranicą biurami telegraficznymi. W wydziale dla kwestji socjalnych posel dr. Hitzę referował trzy rezolucje, a to: 1) Walny wiec uważa za obowiązek zwierzchności chrześcijańskiej zapewnić w drodze prawa założeń robotników społeczny niedzielną; 2) wiec wiec robotników, aby się tego domagał; 3) nie tylko o chorych i inwalidach pamiętać należy, ale także obowiązkami jest zabezpieczyć zdrowie od zbytecznego przeciążenia pracy, ustanowienie czasu dziennego, ograniczyć we fabrykach pracę dzieci i niewiast zamełnych. Przyjęto dalej rezolucję Metznera, aby zaopiekowano się starannie rzemiosłem, żądając świadectw kwalifikacyjnych i przynajmniej pewne przywileje cehom, jak niemiecki uchwalono rezolucję bar. Schorlemera: „Wiek katolików niemieckich wzywa stowarzyszenia, aby występowały przeciw zbytecznemu podciągowi do wiech i zabaw.”

Na ogólnym zgromadzeniu omawiano sprawę różnych stowarzyszeń katolickich, a ks. Mosler z Trewiru mówił o przyczynach braku duchowieństwa.

W związku z obsadami wydziału dla spraw socjalnych z rezolucjami ks. Hitzego — jeneralne zebranie stowarzyszenia „Arbeiterwohl” uchwało niedozwoloną potrzebę spoczynku niedzielnego, a ks. dr. Hitzę przedłożył zarys organizacji katolickich stowarzyszeń robotników.

Rocznica zwycięstwa pod Sedanem obchodzoną była d. 2. bm. w całej Niemczech ze zwykłą okazałością. W Berlinie odbyła się wielka rewja, na której był obecny cesarz wraz z dworem. Dzienniki niemieckie zamieściły w tym dniu wstępne artykuły o znaczeniu uroczystości sędzińskiej. Radując się z politycznego odrodzenia Niemiec, dodają, że uroczystości zyskuje na znaczeniu przez to, iż pamiętny dzień krwawej walki sędzińskiej, obchodzony bywa jako uroczystość pokoju, którego nowe Niemcy strzegą i zawsze ochraniać będą. *Nat. Ztg.* pisząc o rocznicy tej, mówi: „Uroczystości i pamiątki święta ludzie dla siebie a nie dla swoich sąsiadów. Obchodząc dzień walki pod Sedanem jako pamiątkę — nie wywołuje się przez to nieprzyjaznego usposobienia przeciw zwyciężonym w r. 1870. i 1871. — zamiar taki daleko jest Niemiec — i nie po to dzień ten na uroczystość wybrano. Nikt w Europie nie może nas oskarżać o jakieś junałstwo lub ostentację, jeśli święcimy rocznicę tego jako wspomnienie o poległych, jako radość zwycięstwa i jako wznowienie ślubu, że silną ręką strzedz będziemy tego, co za pomocą niepomniernych ofiar osiągnęliśmy.”

W sporze o wyspy Karolińskie nie ma dotąd autentycznych wiadomości, z którychby można wnosić o prawdopodobnem załatwieniu konfliktu. Donoszą tylko z Madrytu, że odnaleziono w archiwach kolonialnego urzędu ważny dokument, który rzeka nowe światło na kwestję należności wysp Karolińskich. Dokument ten zawiera układ, podpisany przez przywódców krajowców Archipelagu, a w którym uznana jest zwierzchność Hiszpanii nad wszystkimi wyspami. Dokument ten uzyskał przed trzema laty naczelnik hiszpańskiego okrętu wojennego, który przywiózł go do Hiszpanii.

Demonstracje francuskie na rzecz Hiszpanii znalazły swój wyraz w deputacji, złożonej z 20 Hiszpanów, którą przyjmował w srode w Vincennes, prezes ligi patriotycznej p. Derouledes. Witając przybyłych powiedział on: „Francja nie chce się mieszać w sprawy hiszpańskie, pragnie ona jedynie wyrazić swą sympatię narodów, który protestuje przeciw pogwałceniu swych praw.” Zwierzchnik deputacji odpowiedział: „Nietylko do jednej rasy należymy, ale i mamy wspólną ojczyznę: niezawisłość i honor. Niech żyje unia ludów łacińskich.”

Gaudios donosi, że były minister hiszpański, p. Moset oświadczył jego współpracownikowi, że Niemcy bezwzględnie zdjąćby flagę, zakniętą na wyspach i przestałyby zaprzeczać praw Hiszpanii, gdyby inne państwa prawa jej uznały.

W oczekiwaniach oportunistów francuskich w kwestji zbliżających się wyborów zasła wcale niemila niespodzianka. Liczyli oni, że przy wyborach obecny gabinet da im przeciw jakieś takie poparcie, tymczasem pokazuje się, że była to zwodnicza nadzieja. Francuski minister skarbu, Sadi Carnot, wydał do podwładnych sobie dyrektorów okólnik, w którym udziela im instrukcji o zachowaniu się władz skarbowych przy wyborach. „Odbierzony zaufaniem należycie śledząc podatków i czuwania nad odpowiedniemi załatwianiem wydatków — mówi okólnik — musisz się pan wstrzymać od wszelkiego mieszania się do walki wyborczej, jak niemniej unikać polemik miejscowych, gdyż mógłbyś narazić pan swą powagę, niezbędną do wykonywania powierzonych mu urzędów. Masz pan nietylko uszanować wolność wyborców i wstrzymać się od wpływu, jaki mógłbyś na czyjąś korzyść, za pomocą swego urzędu wywierać, ale nado nadto wskazać jest, aby pan tak się zachował, by nie powiedziano o jakiej kanakaturze, że jest oficjalną.”

Wedle dziennika *Bappel* ze znanej większości republikańskiej 363, która przeprowadziła zamach stanu i stworzyła dzisiejszy stan Francji, zostało 169 posłów. Z tych nie kandyduje przy zbliżających się wyborach 6 — pozostaje tedy z nich tylko 163, mniej tedy o 200 jak przy pamiętnych wyborach z d. 14. października 1877. Z owych 200 członków, 56 zostało zamianowanych senatorami, 18 urzędnikami, 52 cofnęło się z życia publicznego, a największa liczba, bo 74, umarło.

Wobec krążącej w prasie europejskiej wieści iż spór anglo-rosyjski zakończy się wkrótce skutkiem ustępstw poczynionych ze strony Rosji, urzędowy *Warszawski Dziennik* w następujący sposób usiłuje przed publicznością swoją usprawiedliwić taki zwrot sprawy afgańskiej:

„Cała rzecz na tem polega, że rząd rosyjski posiadał dotąd tylko bardzo niedokładne mapy punktu spornego i jego okolicy, a jeżeli Anglia domagała się dla swojego protektu przechodu Zulfaharskiego, uważając go za „klucz” do Heratu, z tej samej racji i gabinet petersburski nie chciał go odstąpić... Niedawno rząd otrzymawszy mapę i objaśnienia, przekonał się, że nie warto robić z Zulfiharu jaskółki niezgody, a to z wielu powodów: sam przechód nie ma takiego strategicznego znaczenia, jakie błędnie przypisywali mu angielscy opiekuni emira; nie jest on bynajmniej „kluczem” do Heratu, co zaś do okolicy, tem mniej warto kruszyć kopie o nią, gdyż jest to miejscowość obumarta, bezpłodna i prawie niezaludniona, z samych klimatycznych warunków niedostępna dla jakiegokolwiek kultury.

Nie ma więc czego zazdrościć gabinetowi angielskiemu jego dyplomatycznej zdobyczy, a rząd rosyjski, zrzekając się pustyni, wypalanej promieniami słońca, nie okazuje zbytnich ustępstw, i nie ponosi żadnej ofiary, aby stwierdzić przed Europą swoje pokójowe usposobienie. To ostatnie jest tak znanem, tak nieulegającym wątpliwości, że tyłko niecierpliwie sceptycy europejskiej prasy niedowierzają mu mogą; ale przekonywać ich, byłoby, rozumie się, nieodpowiednim tak dla godności naszego rządu, jak i dla godności rosyjskiej prasy!”

Jakkolwiek całe to usprawiedliwienie przypomina nam niezmierne historie o „kwaśnych winogronach”, zapisujemy je z prawdziwym zadowoleniem jako nieomylny dowód, że zatarg anglosyjski raz już się skończy — mniejsza o to, z większą czy mniejszą kompromitacją buńczucznej Rosji.

Ze Sudanu, o który się tak lęka lord Salisbury, donoszą do *Mubaszir*: „W Sudanie panuje obecnie chwilowo spokój, ale spokój, który, jak liczone namiętna wskazują, jest tylko przejęściowym, a niebawem nastąpi znowu burza. Doniesienia z Chartumu zwiastują, że naczelnicy plemion nie mogli się pogodzić i emirowie wysłali do znanego szeka Senussiego w Tripolitani, aby go prosił, by stanął na czele i był „prawdziwą gwiazdą w noc smutku i ciemności.” Przyrzekają oni cześć go jak ojca i słuchać jak słuchali głosu „Chali Allahi” (obłębienia Bożego tj. Mahdiego). Gdyby jednak „szeik nie był zdecydowany oddać swe życie, Bogu poświęcone i wziąć berło i miecz w rękę (szeik Senussi ma już przeszło lat 60, a wzrok jego od dwóch lat osłabiony), to niech przyszedzie bodaj na krótki czas do Chartumu i tam osobiście swe zdanie objawi: kto z emirów najgodniejszym jest dowódcą.”

Poważnie i mniej poważnie włoskie dzienniki i zastanawiają się w braterskiej zgodzie nad trochę dziwnym wyrazem „uznanie prawa międzynarodowego”. Tymczasem jeden z włoskich miesięczników polityczno-umiejętnych użył broń silniejszą i omawiał w artykule, zatytułowanym „Nasza zagraniczna polityka”, idee, które powinny służyć p. Depretisowi za wskazówkę, umożliwiających dla Włoch poważane w Radzie mocarstw stanowisko. Jak widzimy, kwestje to czysto akademickie, że w związku na zapatrywania światłych sfer kraju uwagi godne. Autor artykułu wysnuł wniosek, że dla skutecznej, zagranicznej polityki byłby przedewszystkiem potrzebnym minister, któryby za największy swój obowiązek uważał kształtowanie coraz serdeczniej zgodę z mocarstwami, i że tym ministrem nie mógłby być nikt inny, tylko hr. Robillat. Dlaczego? Bo tylko on mógłby zainicjować przyjaźni stosunek z mocarstwami, i tylko taki stosunek umożliwiłby urzeczywistnienie politycznych ideałów Włoch na morzu Śródziemnym, to znaczy, w zachodniej kotlinie morza Śródziemnego. A zatem znowu kwestja trypolitani — Biednej Turcji nie pozostanie nie innego — ironio losu — jak zawołać z poddaniem się, słowami Chrystusowemi: „I podzieliłi szaty moje”.

Co Depretis o tem myśli, trudno powiedzieć, prawdopodobnie jednak nie bódzie on odmiennej opinii na tę kwestję. Odnosnie do stosunku Włoch do mocarstw, ma on niezawodnie to tęskne życzenie, by stosunek ten o ile możności wzmożenie i ze względu na ten ciągły przed nim wzdniejący cel, stara się on stosunki wewnętrzne w ten sposób ukształtować, aby umiarkowana liberalna partja mogła znowu osiągnąć utraconą przed dziesięciu laty potęgę. Czy on jednak powoła do prowadzenia polityki właśnie hr. Robillanta, to znowu inna kwestja. Hr. Robillat odszedł przez swe wybitne zalety ducha i starożytnego pochodzenia do tak znakomitego stanowiska we Wiedniu, że sfery wiedeńskie niechętnie zgodziłyby się na jego z nich wystąpienie; w Rzymie jednak ma p. Depretis jeneralnego dyrektora Malbano, męża, którego talent uważyłby za zupełności, męża, który nietylko jest nieustraszoną pracownikiem, ale także znakomitą doradcą. Dopóki więc parlamentarne stosunki na to pozwolą, nie powoła Depretis żadnego ministra do gabinetu. I po co też? On i Albano wystarczają w zupełności — nawet w razie, gdyby niesłychana rzecz miała się stać faktem, i „trwożliwość” prezydenta ministrów miała okazać zarzutem przeciwników dobitne zaprzeczenie.

Sprawy autonomiczne.

Gaz. Lwowska pisze: „Rozporządzeniem z d. 6. czerwca 1876 r. zarządziła Rada szkolna krajowa, ażeby gminy, którym przyzwolono z krajowego funduszu szkolnego pożyczki na budynki szkolne, przedkładały notarialne skrypty dłużne, sporządzone według wzoru podanego. Ponieważ jednak bezpieczeństwo krajowego funduszu szkolnego nie wymaga koniecznie, aby skrypta dłużne na bezprocentowe pożyczki, udzielane gminom na budynki szkolne, zeznawane były w formie aktów notarialnych, ponieważ owym skrypta dłużne wystawione po myśli §. 64 ustawy gminnej, ~~zawierające~~ przez reprezentację powiatową, ~~któraby~~ zarazem przyjęła obowiązek czuwania nad wypełnieniem zobowiązań gminy w ten sposób, iż wstawi co roku w budżet gminy kwotę na spłatę pożyczki potrzebna, przedstawiają dostateczną pewność: postanowiła Rada szkolna krajowa w porozumieniu z Wydziałem krajowym zwolnić gminy, otrzymujące z funduszu szkolnego krajowego pożyczki na budynki szkolne, ze względu na znaczniejszą kosztą, od obowiązku wystawiania aktu notarialnego.

Według okólnika, wystosowanego przez Radę szkolną krajową do okregowych rad szkolnych, na przyszłość więc mają gminy przedkładać jedynie skrypta dłużne, sporządzone według formularza podanego, a wystawione po myśli §. 64. ustawy gminnej i zatwierdzone przez reprezentację powiatową. Podpis reprezentantów gminy na tych skryptach mają być jednak legalizowane sądownie lub notarialnie, gdyż wielu bardzo wło-

ścian, sprawujących urzędy maczelników, asesorów, radnych gminy, pisać nie umie, w skutek czego mogłyby się przy wystawieniu skryptów wkręcić nieformalności, co znowu mogłoby się stać powodem kwestjonowania wobec sądu, lub innej władzy, tych dokumentów. Skrypta dłużne winny być zaopatrzone według §. 64. ustawy gminnej w podpisy naczelnika gminy, jednego asesora i dwóch członków Rady gminnej.”

Wydalania Polaków z Prus.

Przebiegły rząd pruski, wiedząc, jaki jest wpływ Węgier nietylko na ogólne sprawy monarchii austro-węgierskiej, ale i na sprawy ściśle austriackie, przesłał do *Pester Lloyd*a komunikat z wydumaniem, dla jakich to powodów wypędza Polaków. *Pester Lloyd* umieścił ów pruski komunikat półurzędowy, ale dołączył też komentarz następujący:

„Jeżeli się rzecz tak ma w istocie, to chyba hurtowne wydalenie Polaków, mimo wrzawy, jaką ta sprawa wywołuje, nie zdola położyć tamy polonizowaniu naprotów ziem nad dolną Wisłą, pod pruskim panowaniem będących. Ale choćby to wydalenie i poskutkowało miało w myśl rządu pruskiego, to przecież w żaden sposób niepodobna usprawiedliwić takiej zarządzonej przez władzę banicji ogółowej, która nieuchronnie obok kilku winnych niezliczoną ilość niewinnych dotknąć musi.

Łatwo zrozumieć a nawet usprawiedliwić, jeżeli jaki rząd wydala obokokrajowców, przeciw którym pod względem politycznym zachodzą konkretne, w drodze sądowej, albo choćby tylko administracyjnej udowodnione oskarżenia. Ale w czambuł na oślep wypędzać, jak to się Prusom czynić podoba, obecnie wypędzać jednostki i całe rodziny, które żadnej innej nie popełniły zbrodni, prócz tej, że są katolikami i Polakami, którzy uczciwą pracę i pozytywne dla ludności zarobkowaniem egzystencję sobie zdobyli; jednostki i rodziny na łeb na szyję wypędzać ze spokojnego ogniska domowego i od uczelowej zarobku, ponieważ są „nie na rękę” panującemu właśnie systemowi rządowemu — to się już sprzeciwia wszelkim ideom prawa naszej ery, i w nieczem się nie różni od najsumniejszego średnio-wiecznych aktów samowoli.

Zrobiwszy początek z Polakami, poddany Rosji, ma się teraz rząd pruski zabrać do obywateli naszej monarchii. Ba, w naszej ostatniej, wczoraj podanej korespondencji berlińskiej wyrażona jest obawa, że dekret wygalenia zagraża już nawet poddanym austriackim i węgierskim, żyjącym w Berlinie i do najlepszych sfer towarzyskich należącym. Co jeżeliby prawdą było, nietylko by wywołało najsurowszą krytykę publiczną, ale rządy wiedeński i budaeszteński niezdoliby się ostatecznie przed powstaniem oburzenia i jakiego wymaga obrażone poczucie prawa, użyłyby represji. Wszakże tak we Węgrzech jak w Austrii niezrównanie więcej Prusaków znajduje utrzymanie, niż Austriaków i Węgrów w Prusach, tak, że z każdego wypędzonego z Prus obywatela naszej monarchii, mogliśmy przepędzić najzwyczajem dwóch Prusaków i jeszczeby nam ich dosyć pozostało.

Zresztą odwet z naszej strony wcaleby nie miał tego piętna szkaradnego, jakie rząd pruski swoim krokiem nadawać poczyna. Odwet ten byłby po prostu aktem samoobrony. Hurtowne wydalenie z Prus sprowadza do nas gromady porządnych, uczciwych obywateli, którym nagła, bez ich winy chleb odebrano; ci ludzie potrzebują utrzymania, należy dać pracę ich pilnym ręką — więc co nam szukać daleko?... idźmy poprostu za przykładem Prus? Początek zrobiono w Berlinie, i rząd nasz może w takim razie powiedzieć z dziewicą Orleanską: „Nie mój to pomysł!”

Kronika miejscowa i zamiejscowa.

Lwów d. 5. września.

* **Stan powiatu.** Obserwatorium szkoły politechnicznej donosi:

Dzień wczorajszy był pogodny przy czystym prawie niebie. Średnia temperatura dnia była 13°, najwyższa 19°, najniższa 9°. Prognoza na dobę następną od 12. godz. w południe dnia 5. września: Przy wietrze o zmiennym kierunku od SE do W temperatura się obniża, stan nieba zmienny, wilgoć się powiększa, powietrze niespokojne i skłonne do burzy, deszcz chwilowy.

* **Fabian Tymolski**, autor przeszło 200 kompozycji, przeważnie do tańca, urzędnik krajowej dyrekcji skarbowej, zmarł wczoraj o godzinie 9. wieczór po długiej słabości w 59¹/₂ roku życia. Jak szeroka i długa ziemia polska, znane są jego kompozycje; wszystkie nacechowane duchem narodowym, nawet wtedy, kiedy np. do kadryłów czerpał według zwyczajów z obcych utworów operetkowych; i wiele z tych kompozycji, pałających wermą, działością, słodczą, pozostanie tak długo w pamięci, jak długo w ogóle pozostać mogą tego rodzaju utwory muzyczne. Cześć jego pamięci!

Najskromniejszy wśród skromnych, tysiącom tysięcy życie służył swoim talentem, a nikogo nie uraził w swoim życiu cichem. Od kilku lat zapadł mocno na zdrowiu, doznawał też niemało od takich, którzy fortynawo go byli winni — tylko praca a nadewszystko niezdrowe poświęcenie żony osłabło mu resztkę pięknego żywota. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę o godz. 5. popołudniu z domu na rogu ulicy Szajnochowej i Sykstuskiej.

* **P. Stan. Konopka**, znany recytator, da przed wyjazdem do Warszawy, wieczór delamacyjny na dochód nieszczęśliwych wygnańców z Prus. Wieczór ten odbędzie się dopiero po powrocie Polaków z Pesszu tj. około 20. b. m.

* **Dr. Albert Zipper** został przez c. k. ministerjum oświaty zatwierdzony na lektora języka i literatury niemieckiej w c. k. szkole politechnicznej — i wykłady rozpocznie w zinnym półroczu.

* **Dar. Cesarz** udzielił z własnej szkatuły 300 zł. zapomni dla pogrzonek w Landestren, pow. Kaluskim.

* **Mianowania**. Do rygorozów medycznych na rok 1886-6 mianowani zostali na uniwersytecie Jagiellońskim: komisarzem rządowym prof. Rosner, zastępcą prof. Browicz; koregaminatorem do 2. rygorozum prof. Domański, zastępcą docent Ponikło; do 3. rygorozum koregaminatorem prof. Obaliński, a zastępcą prof. Jakubowski.

Adjunkci sądów powiatowych: dr. Julian Sopotnicki i Franciszek Kasawery hr. Dzieduszycki, mianowani adjunktami trybunału, pierwszy do Tarnopola, drugi do Lwowa. — Adjunktami sądów powiatowych mianowani auskultanci: Hilary Wesolowski w Solotwinie, Lucyjan Kmicikiewicz w Krakowie (z przeznaczeniem do Mościsk), i

Ludwik Herasimowicz w Tyśmienicy. — Adjunkci (bez oznaczenia miejsca służby) do zakładania ksiąg gruntowych w obrębie lwowskiego wyższego sądu krajowego, mianowani auskultanci, Rudolf Jaskowski i Franciszek Słaczka.

Zastępcą nadprokuratora państwa w Krakowie, Wilibald Prussnigg, otrzymał tytuł i charakter radcy sądu krajowego.

* **Dla polskich wygnańców z r. 1863**, znajdujących się w Marsylii w najokropniejszym położeniu, złożyli w Administracji *Gazety Narodowej* *secezy* pracujący drukarni *Gaz. Nar.* 2 z. 70 et; Dr. med. Z. K. 5 z. 1; Wincenty Witold 1 z.; p. Jan Krzyżanowski z Lisek 10 z.; p. Karolina Mierzyńska 1 z.; p. L. J. Malewski 5 z.; p. J. S. 5 z.; p. A. V. 1 z.

* **Wycieczka do Budapesztu**. Prezydent miasta otrzymał list z Budapesztu tej treści: „Wielmożny Panie! Ucieszył nas bardzo list Wielmożnego Pana z daty 7. sierpnia b. r. l. 975, z którego dowiedzieliśmy się, iż Reprezentacja głównego miasta Lwowa i Krakowa, do której też wielu galicyjskich mieszkańców się przyłączyło, ma zamiar węgierską wystawę krajową, jakoteż i nasze główne miasto zwiździć.

„Przy tej sposobności z największą gotowością starać się będziemy w porozumieniu się z tu tejszym Stowarzyszeniem Polaków, by pobyt wielce szanownych gości stał się im jak najprzyjemniejszym.

„Jako wspólnych gości głównego miasta Budapesztu i tutejszego Stowarzyszenia Polaków, powitamy was wspólnie przy naszym przybyciu, przy której to sposobności z naszej strony nadburmistrz miasta do Was przemówi. D. 7. września odbędzie się bankiet na cześć Waszego przybycia, przy którym ze strony miasta Budapesztu tytuł dwa toasty (mowy) oficjalne wypowiedziane zostaną: pierwszy na cześć Jego Ces. Król. Mości, drugi na cześć polskich gości.

„Koleżacy, ośmielamy się uwagę zwrócić, iż zaszczytoby nas wielce, jeśliby przewodca lwowski i przewodca krakowski gości, co do mieszkania, gośćmi głównego miasta Budapesztu zostać chcieli.

„Żywiąc nadzieję, że nasza propozycja przyjęta zostanie, zawiadamiamy oraz, że o zakwaterowanie wyżywionych panów i ich familij postaraliśmy się już. Budapeszt d. 31. sierpnia 1886.

Karol Gerlószy, zastępca burmistrza.”

Komitet węgierskiej akademickiej młodzieży miał posłuchanie u starszego burmistrza Budapesztu p. Rátha d. 3. b. m. w przedmiocie przyjęcia polskich gości i z jego upoważnienia obejmie utrzymanie zewnętrznego porządku przy przyjęciu Polaków. Sądząc z zapala, jaki młodzież ożywia, mniemamy w Budapeszczu, że młodzież ta w przyjęciu goście się odznaczy. Młodzież akademicka miała zamiar w sobotę, to jest dziś, powitać telegraficznie Polaków, wyjeżdżających ze Lwowa i Krakowa.

Program przyjęcia Polaków w Budapeszczu następujący został ustanowiony. Przybycie dnia 6. września o 4. popołudniu na centralny dworzec kolei państwowych węgierskich, gdzie w imieniu stolicy powita gości p. Ráth Karol, starszy burmistrz, a dziewczęta polskich rodzin tam zamieszkałych, białe ubrane, wręczą im bukiety. Goście wsiedą następnie do powozów i pochoń w orszaku konnej banderji uda się przez miasto ku pałacowi Haasa, stąd nastąpi rozjazd do mieszkań. Wieczorem o godz. 8. spotkanie w salach restauracji hotelu „Europa” i wspólna kolacja (bilety u prezesa polskiego Stowarzyszenia pana Madrowicza).

7. września o 8¹/₂ godz. zwidzenie wystawy, gdzie komisja zarządzająca wystawą przyjmie gości uroczystość i towarzyszyć im będzie przy zwidzaniu. Po południu w 2. w koncertowych salach wystawy odbędzie się obiad, wydany przez miasto. Wieczorem plac wystawy będzie iluminowany na cześć gości.

Dnia 8. września, Polacy o godz. 9-tej udają się z wieńcem do statui Petőfy'ego. Od posagu Petőfy'ego uda się pochód do grobu rycerza-męczennika w wojnie za wolność, księcia Woroniczkiego na cmentarzu kerepeskim.

Po południu o 1 szej wspólny obiad w ogrodzie Szechenyiego. O godzinie zaś 4-tej wyjazd na wyspę Małgorzaty.

Stowarzyszenie Polaków zawezwało wszystkich rodaków w Budapeszczu zamieszkałych do stawienia się na centralnym dworcu kolei dla przyjęcia drogiej gości. Wstęp na dworzec tylko za odznakami wziętymi, w biurach centralnych, dozwolony.

W ostatniej już chwili otrzymujemy z Dyrekcji rachn kolei Karola Ludwika następujące zawiadomienie:

„Z powodu mylnego podania cen biletów powrotnych ze Lwowa do Pesszu i napowrót, donosimy, że bilet powrotny 11. kl. do Pesszu i napowrót kosztuje 25 zł. 14 ct., a nie 20 zł. 26 ct.; bilet zaś powrotny 11. klasy na tę samą rutę 16 zł. 62 ct., a nie 14 zł. 26 ct.

Jednocześnie zaś p. prezydent miasta otrzymał taki telegram od szefa stacji kolei w Przemyslu:

„Pomimo wszelkich starań, nie możemy ani od kolei Karola Ludwika, ani innych obcych kolei, dostać dostatecznej ilości wagonów dla dzisiejszego pociągu do Pesszu. Ponieważ uczestnicy wycieczki wsładowa we Lwowie, mają prawo żądać, aby ich przewieziono w tych samych wagonach aż na miejsce przeznaczenia. Upraszamy usilnie domagać się tego ze swej strony w dyrekcji kolei Karola Ludwika.”

Blazowski.”

W przedzjudu magistratu lwowskiego zapisało się 450 uczestników; a tej liczby do godziny 12 w południe, odebrało 350 osób karty legitymacyjne. Reszta zgłosi się zapewne na dworcu tutaj, albo w Przemyslu.

* **O zamordowaniu p. Bałuckiej** Czas dzisiejszy podaje następujące szczegóły:

„Morderstwo nadzwyczaj śmiałe, bo w kamienicy przy jednej z najbardziej ożywionych ulic, a to przy ulicy Florjańskiej, spełnionem zostało wczoraj wieczorem, widocznie w celu rabunku. Zamordowaną mianowicie została p. Bałucka, matka komedjopisarza, starszka licząca około 70 lat, znana w naszym mieście od lat wielu. Przed niedawnym czasem wykradziono p. Bałuckiej z zamknięcia książeczki kasy oszczędności i pobrano na nie pewną kwotę. Zamordowana uważana też była jako kobieta zamożniejsza i dlatego narażona była wielokrotnie na kradzieże, aż wreszcie wczoraj padła ofiarą morderstwa. Zamordowana mieszkała przy ulicy Florjańskiej, nr. 10, na drugim piętrze od tyłu, sama jedna, gdyż służącej nie miała, używając jedynie posługaczki do swoich codziennych potrzeb. Otóż dziś rano o godzinie 7¹/₂, posługaczka ta dała znać do policji, iż zwłoki pani leżą pod łóżkiem. Natychmiast komisarze policji pp. Kosztrzewski, Swolkin i Weiss, udali się na miejsce popełnionego morderstwa, jak również przybyła komisja sądowo-lekarska, złożona z se-dziego śledczego dra Bujaka i lekarzy sądowych

drów Żuławskiego i Schafftera; ze strony zaś prokuratorji obecny był p. Młynica zastępca prokuratora.

Do mieszkania zamordowanej przechodzi się podwórkiem niezbyt obzerzem i schodami na pierwsze piętro, zewnątrz oficyny, na drugie zaś piętro schodami wewnątrz oficyny umieszczonemi. W połowie schodów II. piętra już na skrajce do mieszkania schody zamykały się bramką ze sztachetek, którą wazakże bardzo łatwo wierzchem przekroczyć można, chociażby była zamknięta. Na drugie piętro wchodzi, wprost schodów znajduje się mała kuchnia, nadzwyczaj czysto utrzymywana i niebiesko pomalowana. Obok kuchni są drzwi prowadzące do dwóch pokoiów, które zamordowana zajmowała. Obok zaś tych drzwi prowadzi jeszcze schody na strych.

W mieszkaniu zmarłej, mianowicie w pierwszym pokoiku widoczna jest struga krwi, ciągnąca się do drugiego pokoiku, jak gdyby wleczona przez tę krew zwłoki do drugiego pokoiku. W pierwszym też pokoiku znaleziono spodnie zamordowanej. Zwłoki zaciągnięte zostały pod łóżko do drugiego pokoiku, a głowa obwiniała była kocem w ustach zaś znajdował się silnie włożony knobel, zrobiony z chustki zmarłej, znanej J. B. 5. Zwłoki były ubrane, morderstwo więc spełniono było tu przed adaniem się na spoczynek, na nogach bowiem zamordowana nie miała wcale obuwia, a północzka jedna zsunęta już była na stopę nogi, lecz nie ściągnięta, bo widocznie morderca w tej chwili wykonał zamach, a choćby nawet w pierwszej chwili p. Bałucka krzyknęła, krzyk ten nie mógł być słyszany, gdyż naprzeciwko okien zamordowanej uikt nie mieszka, a na pierwszym piętro wierzchu krzyk starej kobiety nie łatwo mógł się przedrzeć.

Przy oględzinach zwłok znaleziono na lewej stronie głowy ranę, zadaną narzędziem ostrym, na prawej powiece rozcięcie, a wreszcie drasnięcie pod gardłem. Krew na podłodze widocznie była ścierana.

O ile można było sprawdzić, z rzeczy brakuje: okryci kobiece, chustki i kołczyki. Rozbitym był kufer i dwie szuflady w komodzie widocznie płażowane, trzecia zaś szuflada od góry nie była ruszona, dlatego pewna kwota pieniędzy nie została zabrana przez mordercę. Więcej szczegółów w tej właśnie mierze podawać nie można ze względu na toczące się śledztwo, ograniczyć się więc musieliśmy na ogólnem tylko zarysowaniu zbrodni.

Jest to smutny cios dla rodziny zmarłej, a zbrodnia ta straszna, spełniona w srodku miasta, wplywała bardzo przysko na całe społeczeństwo. Nie można też wątpić, iż organa bezpieczeństwa publicznego zajmą się śledzeniem zbrodniarza, a doświadczoną już gorliwością, że tylko przypomni morderstwo spełnione na Słowku w gmachu niedgdy Kasy oszczędności. Jak tam odznaczyła się policja i p. komisarz Swolkin, tak i tu rozwinęta zapewne zostanie cała energia celem wykrycia zbrodniarza, czego oczekuje całe społeczeństwo.

* **Wypadek kolejowy**. Otrzymujemy następujące doniesienie: P. Jan Bednarski, emerytowany c. k. strażnik finansowy, jadąc pociągiem wieczornym ze Lwowa, wyskoczył z wagonu na stacji w Szezeron, zanim pociąg stanął, wskutek tego upadł tak nieszczęśliwie, że kółka wagonu zgruchotały mu lewą rękę, prócz tego doznał silnego uderzenia w głowę. Doktor Berezowski, jadący tym samym pociągiem, udzielił natychmiast pierwszy pomocy lekarskiej, a następnym pociągiem chore przewieziony został w towarzystwie lekarza, kolejowego do szpitalu we Lwowie, gdzie po kilku godzinach mimo natychmiastowego ratunku 250 przestał.

* **Zapisy do szkoły sług** odbywać się będą w niedzielę d. 6. września od 3—5 godz. popołudniu w kancelarji szkoły przemysłowej miejskiej (ratna III. piętro).

* **Posada kancelisty** do prowadzenia ksiąg gruntowych wakuje przy c. k. sądzie powiatowym w Radomyślu. Blizszą wiadomość co do warunków i terminu podań powziąć można w biurze IV. depart. magistratu.

* **Wystawa archeologiczna**, o której pisaliśmy, otwartą zostanie 9. b. m., a zapowiadając się świętne. Komitet, zajmujący się urządzeniem wystawy, dołożył wszelkich starań, ażeby pomimo licnych trudności i przeciwności zebrać z różnych stron kraju obfity zbiór charakterystycznych i cennych zabytków i okazów. Dzięki tym gorliwym zabiegom, publiczność nasza pozyska sposobność poznania pamiątek i przedmiotów sztuki, które dotychczas były po części dla niej zgola nie przystępne, gdyż ukrywały się po dworach i pałacach, klasztorach i kościołach, cerkwiach i synagogach kraju naszego.

Wystawa rozpada się na kilka działów. Szczególnie zajmującym i pociągającym będzie dział paramentów cerkiewnych i kościelnych, oraz działy malowideł kościelnych i portretów historycznych.

Osobny dział stanowią będą przedmioty pochodzące z wykopalisk Hallickich świadczące o stanie kultury kraju naszego z XII. i XIII. wieku. Bogato będą zastąpione również czasj przedhistoryczne, komitet otrzymał okazy wyjątkowo ważne a dobrze przechowane. Niemniej zwracamy uwagę na dawne pisma i księgi, których również wystawioną będzie liczba znaczna.

Z wystawą łączy się, jak wiadomo, zjazd archeologów naszych. Komitet pozostał temi dniami do zamiejscowych archeologów bilety oraz karty legitymacyjne, za których okazaniem członkowie zjazdu pozyskają zniżenie jazdy na kolejach galicyjskich. Szczegółowy program ogłoszony zostanie jeszcze w bieżącym tygodniu, tymczasem donosimy, że otwarcie wystawy nastąpi nieodwołalnie w dniu 9. b. m., a że na dzień 10. września b. r. komitet przygotował zapowiedzianą w odezwie wycieczkę do Bohorodczan, gdzie w cerkwi miejskiej znajduje się najpiękniejszy ikonostas galicyjski.

Wystawę urządzono w kilku salach politechniki, tuż obok wystawy obrazów i dzieł sztuki Towarzystwa sztuk pięknych. Połączenie tych wystaw w jednym gmachu zachęci niezawodnie publiczność grodu naszego do tem liczniejszego odwiedzania.

* **Konkurs**. Magistrat król. stoł. miasta Lwowa podaje niniejszem do powszechnej wiadomości, że z fundacji miejskiej dla sierot chłopew 9 (dziewięć) stypendyj, zaś z fundacji miejskiej dla sierot dziewcząt 2 stypendja, każde w kwocie rocznej 72 zł., są do rozdania.

Stypendja te otrzymać mogą dzieci, uczęszczające do szkół ludowych i mogące się wykazać dobrmi postęпами w nankach, licząc nie mniej jak ukończonych lat 6

